

TC.  
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ  
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ  
RESİM BÖLÜMÜ

**LOTUS (SONSUZ YAŞAMIN SİMGESİ) VE MİMARİ SANAT**  
(DİPLOMA PROJESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN ARASTIRMA VE UYGULAMA RAPORU)

Hazırlayan:

**Hüma Alemdar**

Yöneten:

**Doç. Ayça Alper Akçay**

**ERZURUM, 2023**

## 1.BÖLÜM:ARAŞTIRMA RAPORU

1.1. Lotus Anlamı Özellikleri ve İfade Ediliş Durumları.....	2
1.2 .Farklı İnançlar da Lotus Kültürleri Önemi ve Mitojide ki Yeri.....	3-4
1.3. Rölyef ve Geometrik Geleneksel Motif Analizleri.....	5-6
1.4. Modern Hint Mimaride Lotus Tapınagı.....	7-8

## 2.BÖLÜM:UYGULAMA RAPORU

2.1. Uygulamanın Yapılış Gerekçesi.....	9
2.2. İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar.....	9
2.3. Uygulamanın Düşünsel Yönü.....	9

RESİMLER.....	10-11-12
---------------	----------

KAYNAKÇA.....	13
---------------	----

ÖZGEÇMİŞ.....	14
---------------	----

## 2.BÖLÜM:UYGULAMA RAPORU

**2.1. Uygulamanın Yapılış Gerekeçesi ;** Dinî veya ladinî sanatlar başlangıcından beri inanca bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Paleolitik mağara resmindeki kıvrak hatlı motif ve figürlerden taşkın kalça, karın ve göğüsleri ile primitif Magna Mater heykellerinden, Michâlengelo'nun Vatikan Şistine Kilisesi tavanındaki Adem'in yaratılış freskine kadar her dönemin eseri, sanatçının içinde yaşadığı sosyal çevrenin inancını sergilemektedir. Dinî mimari olsun, |dinî el sanatları olsun hepsinde aynı durum söz konusudur. Budizm'de lotus, Ahdi Atik'de sinagog Hristiyanlıkta kilise, îslâmiyette yedi kat gök kutsaldır. Yani, sanatkârın eser vücuda getiren kişinin ürünü, onun inanç gücü, dinî hassasiyeti ve yeteneği ile orantılıdır. Meydana getirilen nesne ise sanatkârın zihnindeki düşünce ve tahayülün yani görünmeyen görünüşüne dönüşerek taş, madene, ahşaba, halıya vs. yani malzemeye aktarılmasıdır. Burada Sanatkârın bilme ve görme noktasına ulaşması ise, onun Tanrı'ya kavuşması, O'na ermesi ile mümkün olur. İslâm sanatında ise gökyüzü, sonsuzluk, cennet mimariye bağlı sanatlardan, el sanatlarına kadar ayrı ayrı şekillerde, sembollerde ortaya çıkar. Bu motiflerin insanlar arasında ruhsal aydınlanmayı, büyümeyi, sağlığı ve gelişimi temsil eder. Ayrıca, bireylerin herhangi bir arzu, zevk veya kazançtan etkilenmeden işlerini yerine getirme becerisini sembolize eder. (Karamağaralı, 2019:32)

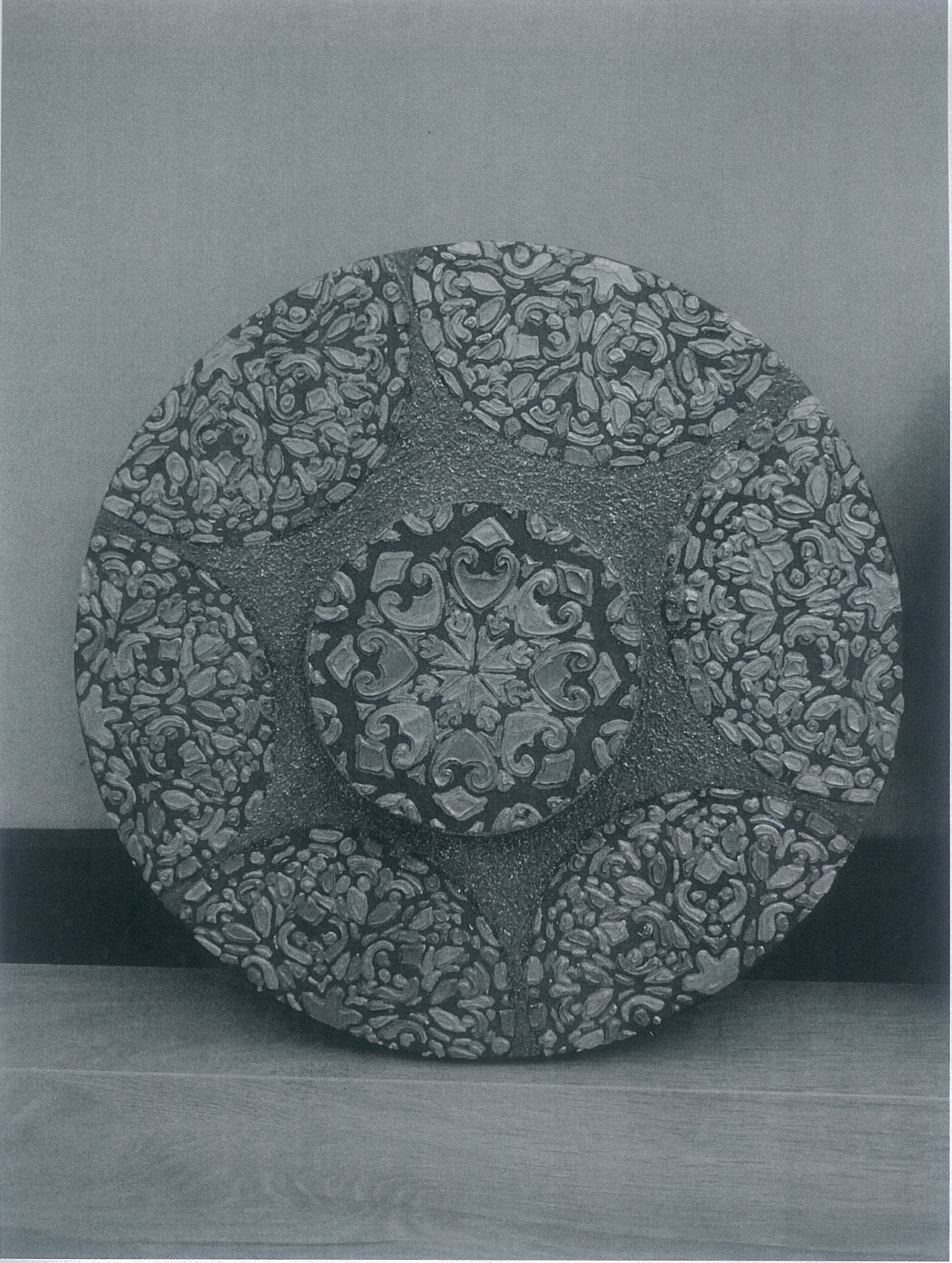
**2.2. İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar;** Bitkisel motifler sanatın her dalında ve döneminde kullanılmış ve süsleme unsuru olarak vazgeçilmez bir önem kazanmışlardır. Bunların arasında en çok kullanılanlarından biri olan lotus bütün medeniyetler ve sanatlarda ortak motif olarak da göze çarpmaktadır. Mimari açıdan friz ve rölyef olarak yapılarda lotus çiçeğinin örnekleri birçok kültürde özellikle M.Ö. ilk çağ Mısır kültüründe süsleme objesi olarak kullanıldığını görmekteyiz. Bu çalışmada; su bitkisi olan Lotus'un farklı kültürlerdeki yeri ve önemini tanımak, farklı kültürlerde kullandıkları semgesel motiflerden esinlenerek Lotus'un özelliklerini araştırmak ve peyzaj tasarım çalışmalarında kullanımını sağlamak amaçlanmıştır. Lotusun taç yaprakları gibi dışarı doğru uzanan 9 kanat, yapı ana şeklini vermiştir. Her yöne uzanan ve sekiz katlı yol :Acıdan azade olmayı sağlayabilecek en belli başlı yöntemdir. 1. Doğru anlayış, 2. Doğru düşünce, 3. Doğru konuşma, 4. Doğru eylem., 5. Doğru yaşam biçimi, 6. Doğru çaba, 7. Doğru dikkat, 8. Doğru konsantrasyon'dan ibarettir. (ÖZÇALIK, 2017:23)

**2.3. Uygulamanın Düşünsel Yönü;** Yaptığım bu iki ayrı seri çalışmam da ağırlıklı olarak geleneksel motif ve lotus kullanarak ; çamurun karanlığında biterek bulanık suyla beslenmesi, çiçeklerin güneşin aydınlığında açması, lotusun kökleri ölümsüzlüğü, sapı ise hayatı simgelemesi ,lotus geçmişin ve geleceğin bu anın simgesini o suyun ve ışığın etkilerini taşır o aydınlık ve olgunluğu temsil eder ve o bir bütünlüktür tüm varlıkların mana olarak üstündedir o bütün nesnelere esasdır o kendi kendini yaratan yoktan var edeni vurgulanmak istenmiştir . Budizmde de budayı temsil eder yani lotus mecazi ,manevi ve ilahidir. Lotusun ilahi anlamı, Anadolu'da selçuklulardan Osmanlı imparatorluğu'na kadar sürmüştür. şekillerin bir araya gelerek ortaya çıkardığı kompozisyonlar birbirleriyle bir ahenk oluşturması muazzam bir görüntüyü oluşturur, hatta mezar taşları üzerinde de motifin kullanılması uhrevi alemle olan bağlantısını göstermektedir.

RESİMLER;



Büyük boy tuval 50\*50 cm



Orta boy tuval 40\*40 cm / Küçük boy tuval 15\*15 cm



Hüma Alemdar "ÇAKRAL SERİSİ" Tuval üzerine \*Rölyef tekniği,Yagli boya \*2023

## KAYNAKÇA

- blog. (2022). *Lotus Çiçeđi Anlamı ve Özellikleri*. Taze Çiçek:  
<https://www.tazecicek.com/blog/lotus-ciceginin-anlami/> adresinden alındı
- blogger. (2021, kasım 15). *Lotus Çiçeđi anlamı nedir? Lotus Çiçeđi neyi simgeler ve ifade eder*. hürriyet .com: <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/dogal-sayilar-nedir-nelerdir-ve-kactan-baslar-cift-ve-tek-dogal-sayilar-ornekleri-41622087> adresinden alındı
- blogspot. (2021, ARALIK 29). *Lotus Çiçeđi Anlamı ve Hikayesi Nedir?* . Diriliş Takı:  
<https://www.dirilistaki.com/blog/icerik/lotus-cicegi-anlami> adresinden alındı
- bubble30. ( 2021, HAZİRAN 14). *MODERN HİNT MİMARİSİNDE MÜKEMMELİĞİN SEMBOLÜ: LOTUS TAPINAĞI*. FRIENDZ10: <https://www.friendz10.com/tasarim---mimari/modern-hint-mimarisinde-mukemmeligin-sembolu-lotus-tapinagi-3450#:~:text=MODERN%20H%C4%B0NT%20M%C4%B0MAR%C4%B0S%C4%B0ND E%20M%C3%9CKEMMEL%C4%B0%C4%9E%C4%B0N%20SEMBOL%C3%9C%3A%2 0LOTUS%20TAPINA%C4%9EI,-bubble30&text> adresinden alındı
- CİVELEK, D. D. (2015, kasım). *Sonsuz Yaşamın Simgesi Lotus*. Apelasyon:  
<https://apelasyon.com/yazi/24/sonsuz-yasamin-simgesi-lotus> adresinden alındı
- Karamağaralı, P. D. (2019:32). İKONOĞRAFİK ARASTIRMALAR. *EJDER VE LOTUS MOTİFİNİN HALI SECCADELERDEKİ İKONOĞRAFİSİ*, 32:39.
- meditasyon. (2021, aralık 24). *lotus çiçeği anlamı ve özellikleri*. Uplifers:  
<https://www.uplifers.com/lotus-cicegi-anlami-ozellikleri-nelerdir-ve-neyi-sembolize-eder/> adresinden alındı
- MEGEP. (2013:3). YAPIM RESMİ. *SANAT VE TASARIM GEOMETRİK RÖLYEF* , 3:48.
- ÖZÇALIK, M. (2017:23). GİRİŞ. *LOTUS ÇİÇEĞİNİN FARKLI KÜLTÜRLERDEKİ ÖNEMİ VE PEYZAJ TASARIMINDA KULLANIMININ İRDELENMESİ*, 23:28.
- PİYADE. (2023). *LOTUS ÇİÇEĞİ - Spiritüel Semboller ve Anlamları*. Wattpad:  
<https://www.wattpad.com/amp/854881570> adresinden alındı
- shopger. (2020, aralık 25). *Lotus Koleksiyonu*. Lotus&Rirus:  
<https://lotusandrisus.com/koleksiyonlar/lotus-koleksiyonu/> adresinden alındı